

OPSCHRIFT

Vergadering van: 18 november 2013

Nummer: 2013_MC_00583

Onderwerp:

Blanco- en niet-stemmers. - Sven Taeldeman

Raadslid(-leden):

Sven Taeldeman - sp.a

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Op donderdag 24/10 ll. werd een onderzoek gepubliceerd naar de opkomst bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen. Daaruit bleek een hallucinant hoog aantal niet-stemmers. Tel daarbij het aantal blanco- en ongeldig stemmers, en in Vlaanderen komen we aan 15% stemgerechtigden die niet of blanco of ongeldig stemden. Dit zou zich in belangrijke mate in de centrumsteden situeren.

Vraag:

- Welk aandeel Gentse stemgerechtigden bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen kwam niet opdagen, of stemde blanco of ongeldig? In absolute en in procentuele cijfers.
 - Is er een beeld over welke sociologische groepen stemgerechtigden het hier gaat ?
 - Hoeveel stemgerechtigde niet- Belgen (Europese en niet- Europese) hebben wel of geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te gaan stemmen ?
 - De stad ondernam waarschijnlijk wel een aantal initiatieven naar nieuwe stemgerechtigden en niet-Belgen om ze hiervoor te sensibiliseren en te stimuleren om te gaan stemmen. Zo ja, de welke ?
 - Hoe verklaart u de cijfers? worden er eventueel sancties getroffen, en welke lessen worden desgevallend getrokken voor de toekomst ?
 - Met de verkiezingen van 2014 voor de deur, hoewel het strikt genomen geen lokale verkiezingen zijn :
 - kan of zal de lokale overheid hier extra inspanningen leveren om de betrokkenheid te verhogen, en zo ja waarop zal extra worden ingezet ?
 - Hoe wordt dit afgestemd met de hogere overheden ?
-
-

ANTWOORD

19 november 2013

1) Welk aandeel Gentse stemgerechtigden bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen kwam niet opdagen, of stemde blanco of ongeldig? In absolute en in procentuele cijfers.

-

In Gent waren er 176.000 ingeschreven kiezers. Hiervan brachten 159.000 hun stem uit. Dit is ongeveer 90%. Van diegenen die kwamen stemmen brachten er 6.500 een ongeldige stem uit of stemden ze blanco. Dit komt overeen met 4%.

Dit betekent dat 13% van de ingeschreven kiezers ofwel niet kwam opdagen ofwel een ongeldige of blanco stem uitbracht.

Ter vergelijking in 2006 bracht 93% van de ingeschreven kiezers een stem uit. Waarvan 4% een ongeldige of blanco stem uitbracht. Dit betekent dat 11% van de ingeschreven kiezers ofwel niet kwam opdagen ofwel een ongeldige of blanco stem uitbracht.

Terwijl bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2000 91% van de ingeschreven kiezers hun stem uitbrachten. Er opnieuw 4% een ongeldige of blanco stem uitbrachten en in totaal 13% van de ingeschreven kiezers ofwel niet kwam opdagen ofwel een ongeldige of blanco stem uitbrachten.

Heel grote schommelingen zijn er dus niet waar te nemen tussen de verschillende gemeenteraadsverkiezingen.

2) Is er een beeld over welke sociologische groepen stemgerechtigden het hier gaat?

Wij hebben geen beeld over welke sociologische groepen kiezers het gaat. Deze kenmerken worden niet bijgehouden.

Bovendien kan er omtrent de groep “blanco en ongeldige stemmen” geen onderzoek gevoerd worden want de stemming is geheim.

3) Hoeveel stemgerechtigde niet- Belgen (Europese en niet- Europese) hebben wel of geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te gaan stemmen?

1.089 burgers uit een ander EU-lidstaat dan België en 717 derdelanders schreven zich in voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2012. Terwijl in totaal 18.000 niet-Belgen werden aangeschreven door de dienst Burgerzaken met informatie over hun stemrecht.

Ter vergelijking in 2006 waren er 545 burgers van een ander EU-lidstaat ingeschreven en waren er 736 niet-EU'ers ingeschreven. In totaal werden er toen 16.000 niet-Belgen aangeschreven.

4) De stad ondernam waarschijnlijk wel een aantal initiatieven naar nieuwe stemgerechtigden en niet-Belgen om ze hiervoor te sensibiliseren en te stimuleren om te gaan stemmen. Zo ja, de welke ?

De Integratiedienst, de Jeugddienst en de Dienst Sociale Voorzieningen hebben diverse initiatieven genomen naar nieuwe stemgerechtigden toe.

Hiernaast nam, zoals bij de vorige verkiezingen, de Dienst Burgerzaken de volgende initiatieven voor niet-Belgische burgers:

- Persoonlijk aanschrijven (= brief + inschrijvingsformulier + folder) van iedere niet-Belgische burger.
- Inschrijvingsformulieren en folders werden ter beschikking gesteld in ieder dienstencentrum.
- Er werd een persbericht verstuurd.
- Artikel in het Stadsmagazine.
- Bericht op de vaste aanplakplaatsen van de stad Gent.
- En in samenwerking met de Integratiedienst werd een infomoment aan de ingang van het Administratief Centrum Gent-Zuid georganiseerd.

5) Hoe verklaart u de cijfers? worden er eventueel sancties getroffen, en welke lessen worden desgevallend getrokken voor de toekomst?

Ik heb de waarheid niet in pacht en de laat de analyse van de cijfers over aan professoren en doctoraatsstudenten.

U kent de mening van de Open VLD mbt het al dan niet behouden van de stemplicht allicht wel. Maar dit is een discussie die op een ander forum moet gevoerd worden.

Wat betreft de sancties t.o.v. afwezige kiezers. Zoals bij vorige verkiezingen werden de in de dienst Burgerzaken door de kiezers binnengebrachte oproepingsbrieven en de bewijsstukken die hun afwezigheid staaften, overgemaakt aan het gerecht.

1) Met de verkiezingen van 2014 voor de deur, hoewel het strikt genomen geen lokale verkiezingen zijn :

- kan of zal de lokale overheid hier extra inspanningen leveren om de betrokkenheid te verhogen, en zo ja waarop zal extra worden ingezet ?
- Hoe wordt dit afgestemd met de hogere overheden ?

Met het oog op de verkiezingen van 2014 zullen dezelfde initiatieven genomen worden t.o.v. de burgers van een lidstaat van de Europese Unie. Zodat ze zich zouden inschrijven en hun stem uitbrengen ter gelegenheid van de Europese verkiezingen. Niet-EU'ers hebben geen stemrecht voor de verschillende verkiezingen van 2014.

Naar Belgische kiezers toe lijkt het me niet zinnig om bijkomende initiatieven te nemen aangezien zij de stemplicht kennen. En als stedelijke overheid moeten we er vanuit gaan dat zij hieraan zullen voldoen.

Wat betreft de afstemming met de hogere overheden kan ik kort zijn. Alles zal worden uitgevoerd volgens de wettelijke onderrichtingen en de richtlijnen van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken.
